

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 14 (319)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
31 липня 2012 року

У СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ВІДБУВАЄТЬСЯ ПЕРЕОРІЄНТАЦІЯ НА ПРОФІЛАКТИКУ ЗАХВОРЮВАНЬ

**ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ-МІНІСТР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ РАЇСА БОГАТИРЬОВА
НАГОЛОСИЛА НА ЦЬОМУ ПІД ЧАС СПІЛЬНОГО РОЗШИРЕНОГО ЗАСІДАННЯ КОЛЕПІ МОЗ ТА ОДА**

У засіданні, що відбулося в конгрес-центрі НОК «Червона калина» ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, взяли участь головні лікарі, начальники управлінь охорони здоров'я, ректори медичних вищих навчальних закладів, науковці з усіх областей України.

— Рада вас вітати на вашому зібрані. І хочу підтримати ваш настрій на розгляд найважливіших питань, які стосуються не тільки медичної сфери, але й надання проміжної оцінки етапу реформування галузі, — сказала Раїса Богатирьова. — Наша зустріч з вами — робоча й планова, але вона дасть нам відповідь, що будемо робити до кінця цього року, щоб прискорити і закріпити позитиви, щоб кількість наших прибічників не лише серед медпрацівників, але й серед громадян збільшилася.

Президент України Віктор Янукович оголосив напрямки широкомасштабних реформ у сфері вітчизняної охорони здоров'я. Основний акцент зроблено на модернізації системи первинної медико-санітарної допомоги та профілактиці інфекційних захворювань. Мета — поліпшити доступність населення до медичних послуг, підвищити

складової впровадження програми економічних реформ на 2010-2014 роки. Йшлося також про розвиток фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я та функціонування системи фармаконагляду в Україні, управління якістю медичної допомоги.

З доповіддю «Загальнодержавна програма «Здоров'я-2020: український вимір» як основний стратегічний механізм покращення здоров'я населення» виступила перший заступник міністра охорони здоров'я Раїса Моїсеєнко. Учасники обговорення акцентували увагу на необхідності впровадження інноваційних технологій у практику медичного обслуговування, профілактиці серцево-судинних, онкологічних та ендокринних захворювань, розвитку єдиної системи надання гериатричної допомоги.

Присутні заслухали також доповідь заступника міністра охорони здоров'я — керівника апарату Романа Богачева «Про основні напрямки розвитку фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я» й обговорили стан та перспек-

тиви розвитку системи контролю за якістю лікарських засобів в Україні, шляхи його вдосконалення. Йшлося й про реалізацію пілотного проекту щодо запровадження державного регулюван-

З доповіддю «Діяльність МОЗ України у сфері управління якістю медичної допомоги» виступила начальник управління контролю якості медичних послуг МОЗ України Тетяна Донченко. Порушували також питання стандартизації медичної допомоги в умовах реформування галузі, вдосконалення контролю за її якістю.

Прийнято рішення доручити координаційній раді та робочій групі МОЗ України з розробки проекту загальнодержавної програми «Здоров'я-2020: український вимір» до 15 серпня 2012 року доопрацювати проект програми та проект Закону України про її затвердження з урахуванням висловлених пропозицій та зауважень.

Заступнику міністра охорони здоров'я України Роману Богачеву, управлінню розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я МОЗ України, Державній службі України з лікарських засобів та Національній академії медичних наук України було доручено розглянути питання щодо продовження співпраці та надання підтримки вітчизняним виробникам лікарських засобів, спрямованої на стимулювання розробки та виробництва основних лікарських засобів, на розробку наукових принципів і підходів до створення ліків, зокрема, у галузі вікової фармакології, впровадження сучасних технологій для виробництва препаратів з вищим рівнем ефективності, модернізації технологічних процесів; нові технології лікування, профілактику захворювань тощо.

(Продовження на стор. 2)

Голова Тернопільської ОДА Валентин ХОПТЯН

рівень профілактики та раннього виявлення недуг, — сказала Раїса Богатирьова.

Головним з питань порядку денного засідання стало обговорення загальнодержавної програми «Здоров'я-2020: український вимір» як елемента соціальної

Ректор ТДМУ, член-кореспондент НАМН України, професор Леонід КОВАЛЬЧУК вручив віце-прем'єр-міністру України-міністру охорони здоров'я Раїсі БОГАТИРЬОВІЙ мантию та диплом почесного професора ТДМУ

ня цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою.

У СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ВІДБУВАЄТЬСЯ ПЕРЕОРІЄНТАЦІЯ НА ПРОФІЛАКТИКУ ЗАХВОРЮВАНЬ

**ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР УКРАЇНИ-МІНІСТР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ РАЇСА БОГАТИРЬОВА
НАГОЛОСИЛА НА ЦЬОМУ ПІД ЧАС СПІЛЬНОГО РОЗШИРЕНОГО ЗАСІДАННЯ КОЛЕГІЇ МОЗ ТА ОДА**

(Закінчення. Поч. на стор. 1)
Крім того, вирішено продовжити роботу з удосконалення нормативно-правової бази в частині вимог до державної реєстрації лікарських засобів та імунобіологічних препаратів задля гармонізації із законодавством Європейського Співтовариства та відповідно до міжнародних вимог і європейських стандартів, а також розробити та подати до Кабінету Міністрів України проект змін до Закону України «Про лікарські засоби», доповнивши його статтею «Фармаконагляд». Передбачено посилення контролю за дотриманням суб'єктами господарювання ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, гуртової, роздрібно-торгівлі лікарськими засобами. Йдеться також про посилення державного контролю якості лікарських засобів на всіх етапах їх обігу, зокрема, під час виробництва, зберігання, транспортування, реалізації суб'єкта-

ми господарської діяльності, в тому числі відповідності належним практикам, та здійснення постійного інформування громадськості щодо фактично виявлених фальсифікованих (контрафактних) лікарських засобів і медичних виробів. Колегія прийняла низку рішень щодо удосконалення організації процесу управління якістю медичної допомоги та задля дотримання уніфікованого підходу до розробки і впровадження стандартів медичної допомоги, уніфікованих клінічних протоколів і локальних клінічних протоколів з клінічними маршрутами пацієнта на засадах доказової медицини.

Голова облдержадміністрації Валентин Хоптян та президент Національної академії медичних наук

Раїса БОГАТИРЬОВА вручає Державний акт на право власності на земельну ділянку члену кооперативу «Академістечко», доценту ТДМУ Дарії КОЗАК

України Андрій Сердюк підписали меморандум про співпрацю. Тож цього року 1020 пацієнтів з Тернопільщини зможуть отримати медичну допомогу в 28 установах НАМН України.

Під час спільного засідання колегії МОЗ України та ОДА згідно з рішенням вченої ради ТДМУ ім.

І.Я.Горбачевського віце-прем'єр-міністру України-міністру охорони здоров'я Раїси Богатирьовій присвоїли звання «Почесний професор ТДМУ» і вручили мантию та диплом почесного професора ТДМУ.

— Це для мене неочікувана подія. Тому скажу коротко: «Служу народові України!» — мовила Раїса Василівна.

На прес-конференції Раїса Богатирьова зазначила:

— Понад рік триває робота над програмою «Здоров'я-2020: український вимір», в основі якої поставлена профілактика. Акцент на профілактиці зроблено не випадково. На жаль, чимало людей не звертаються до лікарів, а дослуховуються до порад бабусь, подруг, друзів, вдаються до самолікування. Наслідки бувають непоправними. Кваліфікована медична допомога має

бути доступною. Всім і кожному, незалежно від місця проживання, має бути гарантоване якісне лікування, рівний доступ до медичної послуги. Це працює на профілактику захворювань. Тому така велика увага — первинній ланці медико-санітарної допомоги — ФАПам, амбулаторіям.

Раїса Богатирьова позитивно оцінила заклади первинної медико-санітарної допомоги, які вона побачила на Тернопільщині, зазначивши, що цей досвід вартий розповсюдження.

Під час перебування на Тернопіллі гостя відвідала Збараський замок, оглянула музейні експозиції та висловила подяку працівникам Національного заповідника «Замки Тернопілля», які опікуються культурною спадщиною нашого краю.

На згадку голова ОДА Валентин Хоптян вручив віце-прем'єр-міністру України книгу про старовинний Збараж.

**Оксана БУСЬКА,
Павло БАЛЮХ (фото)**

ОНОВЛЕНЕ РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ВІДДІЛЕННЯ — ДО ПОСЛУГ СІЛЬСЬКИХ МЕШКАНЦІВ

У Тернопільському районному територіальному медичному об'єднанні відбулася приємна подія — відкриття відділення реабілітації та фізіотерапії. В урочистостях взяла участь віце-прем'єр-міністр України Раїса Богатирьова. Символічну стрічку разом з міністром охорони здоров'я перерізав голова Тернопільської ОДА Валентин Хоптян.

Як розповів головний лікар Тернопільського районного територіального медичного об'єднання Ігор Вардинець, відділення оснастили найсучаснішою медичною апаратурою, вартість якої складає майже сім мільйонів гривень. Ці кошти медики отримали з державного бюджету. На ремонтні ж роботи у приміщеннях 800 тисяч гривень надійшло з районної скарбниці.

Усі, хто побував того дня в

Головний лікар Тернопільського районного територіального медичного об'єднання Ігор ВАРДИНЕЦЬ ознайомлює голову ОДА Валентина ХОПТЯНА та віце-прем'єр-міністра України-міністра охорони здоров'я Раїсу БОГАТИРЬОВУ з щойно відкритим відділенням реабілітації та фізіотерапії

оновленому відділенні, зауважили, як добротно, з естетичним смаком та любов'ю облаштували тут інтер'єр. Є новинки чудо-техніки — сучасний душ Шарко, гідроконотерапія, інфрачервона сауна, гідромасажна ванна,

начинена електронним обладнанням широкого діапазону дії, з допомогою якої можна проводити сеанси гідротерапії. Поліпшити стан здоров'я допоможе широкий спектр електропроцедур. «Хітом» відділення є

спелеокамера. Її фізіотерапевтична дія така ж, як і в сольових шахтах Солотвина. Загалом в арсеналі відділення — понад 30 розмаїтих процедур. Впродовж дня медпідрозділ може прийняти понад 200 пацієнтів.

Отож, аби оздоровитися та поліпшити стан здоров'я, сільським мешканцям не потрібно діставатися відомих курортів — відновні процедури нададуть районні медики. Усім потребуючим тут завжди раді — відділення працює з 8.00 до 20.00.

Віце-прем'єр-міністр-міністр охорони здоров'я України Раїса Богатирьова під час відкриття відділення фізіотерапії та реабілітації зазначила, що в реформуванні медичної галузі велика роль належить саме працівникам охорони здоров'я.

— Реформування медицини можна порівняти з капітальним ремонтом будинку, і медики — саме ті, кому під силу проводити цей «ремонт», — зазначила Раїса Богатирьова. — Лікар, як і вчитель,

— це ті люди, навколо яких обертається світ, вони допомагають розвиватися нації. Для України, як молодій державі, дуже важливе міцне гуманітарне ядро.

Голова Тернопільської облдержадміністрації Валентин Хоптян наголосив, що реформування первинної ланки медицини на Тернопіллі вже на завершанні. «У більшості сільських лікувальних закладів проведено ремонт, закуплено нове обладнання. Ми докладемо всіх зусиль, аби цієї осені реформа первинної ланки охорони здоров'я на Тернопільщині була завершена», — наголосив очільник краю.

Головний лікар Тернопільського районного територіального медичного об'єднання Ігор Вардинець висловив вдячність усім, хто долучився до відкриття відділення: районній владі, спонсорам, медикам, будівельникам організації «Галком-плюс», яка проводила ремонт приміщення.

Лариса ЛУКАЩУК

Редактор **Г. ШИБАЛИНЧУК**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК,
О. БУСЬКА,
П. БАЛЮХ**
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновники:
Тернопільський
держмедуніверситет
ім. І.Я. Горбачевського,
управління охорони здоров'я
облдержадміністрації

Видавець:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
Індекс **23292**

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 300 від 19.12.2000
видане
управлінням у справах
преси та інформації
облдержадміністрації

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг — 2 друк. арк.
Наклад — 2000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Тернопільському
держмедуніверситеті
ім. І.Я. Горбачевського.
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

РЕКТОРИ ВМНЗ УКРАЇНИ ОЗНАЙОМИЛИСЯ З ТДМУ ТА МЕДУСТАНОВАМИ ТЕРНОПІЛЛЯ

Напередодні спільного розширеного засідання колегії Міністерства охорони здоров'я України та Тернопільської обласної державної адміністрації ректори вищих медичних навчальних закладів України, на чолі з ректором Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, членом-кореспондентом НАМН України, професором Леонідом Ковальчуком і директором Департаменту роботи з персоналом, освіти та науки МОЗ України Миколою Осійчуком відвідали інститут морфології ТДМУ, університетську лікарню та центр первинної медико-санітарної допомоги «Лікарська амбулаторія загальної практики та сімейної медицини» в селі Увисла Гусятинського району.

У навчально-науковому інституті морфології ТДМУ

працювали на благо здоров'я людини.

В інституті морфології ТДМУ учасники делегації мали змогу ознайомитися з діяльністю цього навчального підрозділу, поспілкуватися із завідувачами кафедр, абітурієнтами ТДМУ, оглянути лабораторії та навчальні приміщення, музей анатомічних

Тернопільського медичного університету, громади міста та колективу лікарні. Мета створення закладу такого типу — домогтися європейських стандартів надання високоспеціалізованої меддопомоги пацієнтам і у підготовці висококваліфікованих медичних спеціалістів. Звісно, тих вершин, до яких

тальмологічним мікроскопом, що дозволяє на сучасному рівні проводити мікрохірургічні втручання на органах зору. Новий крок зробили і в розвитку малоінвазивної хірургії, за сприяння управління охорони здоров'я створено центр ендопротезування суглобів. Перспективними є молоді кадри — фахівці-ортопеда щороку проводять понад 120 оперативних втручань з ендопротезування суглобів.

Форма співпраці з університетом, яка ґрунтується на кооперативній моделі, цілком виправдала себе й відповідає європейським стандартам. Нині діяльність працівників лікарні та науковців вийшла на новий виток інтеграції практичної медицини та науки. Звісна річ, є потреба у збільшенні фінансування з держбюджету, коштів, які виділяють на медичне оснащення з обласного бюджету замало для того, аби оно-

працюють над науковими роботами, маючи добру підтримку медичного університету. Торік наші лікарі стажувалися в країнах Балтії, США, Європи. Ми не чекаємо, доки стане до ладу новий лабораторний корпус, а потрібні лабораторні дослідження маємо можливість проводити в лабораторіях університету, зазначив Мирослав Ярославович.

Багато запитань було поставлено під час зустрічі Мирослава Гірняка, адже це перший такий проект в Україні, і тому, звісно, керівників навчальних закладів цікавило питання фінансування лікарні, дотичні точки співпраці медпрацівників і науковців університету, законодавча база організації такого проекту.

Резюмуючи мовлене на зустрічі, ректор Тернопільського державного медичного університету імені І.Я.Горбачевського, член-кореспондент НАМН України, професор Леонід Ковальчук висловив переконання, що без таких лікарень неможливо реформувати систему охорони здоров'я країни.

— Університет вкладає кошти в навчальний процес, встановлює в лікарні апаратуру, яка потрібна і для навчання, і для лікувального процесу. Нині університетську лікарню сприймають крізь призму нашого навчального закладу, це зобов'язує зробити її зразковим закладом, — зазначив ректор.

Чимало цікавих вражень отримали учасники делегації, відвідавши центр первинної медико-санітарної допомоги «Лікарська амбулаторія загальної практики та сімейної медицини» в селі Увисла. Керівники медичних закладів мали змогу побачити реконструйований силами нашого університету сільський медичний заклад, поспілкуватися зі студентами та лікарями-інтернами, які проходять там стажування. Ректор ТДМУ, професор Леонід Ковальчук розповів, як запроваджували у цьому медичному закладі телекомунікаційні технології, з допомогою яких нині медики можуть отримати консультацію науковців ТДМУ чи фахівців університетської лікарні. Лікар-інтерн продемонструвала спосіб передачі через систему Інтернет ЕКГ у кардіологічний центр університетської лікарні з отриманням відповіді, яка містить розшифрування та рекомендації.

Учасники делегації спостерігали, як діє електронний запис на консультацію чи обстеження до фахівців районних та обласних лікувально-профілактичних закладів. Завдячуючи такій єдиній електронній медичній системі, пацієнт може самостійно обрати фахівця у тій чи іншій лікарні, а також день та годину прийому.

**Лариса ЛУКАЩУК,
Павло БАЛЮХ (фото)**

Мирослав ГІРНЯК, головний лікар Тернопільської університетської лікарні

Директор Департаменту роботи з персоналом, освіти та науки МОЗ України Микола Осійчук зазначив, що основна й найважливіша мета зустрічі керівництва галузі охорони здоров'я, ректорів вищих медичних ВНЗ України — розширене засідання колегії Міністерства охорони здоров'я України. Під керівництвом віце-прем'єр-міністра України-міністра охорони здоров'я України Раїси Богатирьової відбудеться ознайомлення медичної громадськості з програмою «Здоров'я-2020: український вимір». У планах — обговорення цієї важливої програми, яку винеся на розгляд Верховної Ради України. Також Микола Осійчук наголосив на важливості впровадження сучасних медичних технологій, розроблених вітчизняними науковцями в практичну охорону здоров'я, аби вони

Під час відвідин університетської лікарні

препаратів, музей патологічних препаратів та музей курсу судової медицини.

Науковці інституту морфології продемонстрували на одному з прикладів, як працює система передачі через телекомунікаційний канал гістологічного препарату експрес-біопсії з університетської лікарні на кафедру патологічної анатомії.

Керівники медичних закладів мали змогу ознайомитися з роботою наукової загальноінститутської лабораторії, до якої ввійшли — морфогістохімічна, електронномікроскопічна, морфометрична та спектрофотометрична кімнати.

У Тернопільській університетській лікарні головний лікар Мирослав Гірняк розповів про діяльність цього медичного закладу.

— Ось уже третій рік працюємо у новому статусі, університетська лікарня — це насправді велике досягнен-

ня, ми наразі не досягнули, але певні напрацювання вже маємо. Передовсім йдеться про сучасні новітні технології, за якими працюють наші спеціалісти. Приміром, наше офтальмологічне відділення останнім часом поповнилося новітнім оф-

вити матеріальну базу, але ми дивимось з оптимізмом в майбутнє.

Відкриття університетської лікарні стало гарним стимулом для наших фахівців. Останніми роками три пошукачі захистили кандидатські дисертації, а вісім

У центрі первинної медико-санітарної допомоги «Лікарська амбулаторія загальної практики та сімейної медицини» в селі Увисла Гусятинського району

«САМЕ В АМБУЛАТОРІЯХ І ФАПАХ ПОЧИНАЄТЬСЯ МЕДИЧНА ДОПОМОГА»

16 липня три робочі групи – начальники управління охорони здоров'я обласних державних адміністрацій, ректори вищих медичних навчальних закладів та закладів IV рівня акредитації МОЗ України, керівники територіальних органів Держлікслужби України ознайомилися з роботою лікувально-профілактичних закладів області, відвідали заклади первинної медико-санітарної допомоги, ФАПів, лікарняні амбулаторії, поліклініки та аптечні заклади.

За підсумками робочих візитів у конгрес-центрі НОК «Червона калина» Тернопільського державного медичного університету імені І.Я.Горбачевського відбулося засідання «круглого столу» під головуванням заступника Міністра охорони здоров'я України Олександра Толстанова.

Він подякував керівникам галузі охорони здоров'я Тернопільщини за гостинну зустріч і можливість ознайомлення з напрацюваннями та досягненнями, які є на теренах області.

– Можливо, нелегко проїхати зайві кілометри, але варто пам'ятати, що саме у сільській місцевості, в амбулаторіях та ФАПах, починається медична допомога, – сказав Олександр Толстанов.

Заступник міністра наголосив, що на розширеному засіданні колеги Міністерства охорони здоров'я України розглядатимуть – загальнодержавну програму «Здоров'я-2020», запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для осіб з гіпертонічною хворобою та діяльність МОЗ у сфері управління якістю медичної допомоги.

На зустрічі за «круглим столом» кожен керівник та учасник робочої групи мав можливість висловити власні враження й погляди щодо обговорюваних питань.

Директор Департаменту лікувально-профілактичної допомоги МОЗ України Микола Хобзей зазначив, що відновлення практики проведення спільних виїзних колегій є надзвичайно корисною справою, гарною мож-

Олександр ТОЛСТАНОВ, заступник Міністра охорони здоров'я України

ливістю ознайомитися з досвідом колег, подивитися на власні очі як відбувається процес реформування у первинній ланці. Адже реформування охорони здоров'я, яке триває вже другий рік, це безперервний процес, який повинен відбуватися не лише в міністерських кабінетах, а насамперед у практичній медицині,

первинної медико-санітарної допомоги на селі. Інтерни та студенти ТДМУ тут проходять виробничу практику.

лікаря в Новому Селі та у Гнилицях Півдноріччя району, які обладнані за усіма вимогами таких типових закладів. У Гнилицях оновили та облаштували навчально-практичний центр

медичина краю завжди демонструвала власні неординарні підходи щодо розв'язання важливих проблем. Це засвідчує вибір тактики лікування хворих під час епідемії грипу 2009 року, яку визнали навіть експерти ВООЗ, що приїздили у Тернопіль, і цілком погодилися з тернопі-

цюють на первинному рівні і на третинному рівні настав час створювати служби, які б надавали консультації лікарям. Цікавим виявився досвід фахівців Тернопільської обласної психоневрологічної лікарні, з яким мали змогу ознайомитися, у лікуванні специфічних захворювань, пору-

Андрій СЕРДЮК, президент НАМН України

Микола ОСІЙЧУК, директор Департаменту роботи з персоналом, освіти та науки МОЗ України

там, де пацієнт отримує меддопомогу.

– Хоча Тернопільська область не ввійшла до пілотних із запровадження реформування галузі охорони здоров'я, однак те, що побачили учасники делегації, яку очолював, залишили приємні враження, – сказав Микола Хобзей. – Як відроджується медицина на селі мали змогу побачити в амбулаторії сімейного

Саме такі медичні заклади і є прикладом того, як кожен мешканець села може отримати доступну меддопомогу. Цей досвід медицини Тернопільщини є надзвичайно цінним, і, на мою думку, мав би поширюватися у всій Україні. А ще ми побачили гармонійні партнерські взаємини Тернопільського медичного університету та управління охорони здоров'я краю, які, завдячуючи їх очільникам, можна вважати зразковими.

Президент НАМН України Андрій Сердюк зазначив, що Національна академія медичних наук працює в тісному тандемі з Міністерством охорони здоров'я України, адже це дуже важливо, аби протоколи лікування, інша документація медичного спрямування ґрунтувалася на наукових засадах. Щодо поїздки на Тернопільщину, то, як зауважив Андрій Михайлович,

льськими медиками та науковцями ТДМУ. Останні інновації, які мали змогу побачити представники наукових кіл, керівники практичної медицини з усієї країни, засвідчили, як в умовах не завжди достатнього фінансування можна зорганізувати меддопомогу у первинній ланці, на другому та третинному рівні, зауважив Андрій Сердюк.

Начальник управління охорони здоров'я Полтавської ОДА у своєму

шнень мозкового кровообігу, виборі методів реабілітації пацієнтів, зниження інвалідизації.

Ректор Вінницького медичного університету, професор Василь Мороз висловив своє захоплення від відвідин Тернопільського медуніверситету, який нині по праву можна вважати флагманом медичної науки країни, університетської лікарні. Заслужують на увагу й заклади первинної медико-санітарної допомоги, які створені у селах краю.

Широке коло питань обговорили того дня учасники «круг-

виступі наголосив на інформаційних технологіях, які вважає важливим інструментом у медичній галузі.

– Наочні приклади того, як сучасні телекомунікаційні технології працюють на удосконалення лікувального та діагностичного процесу, ми змогли побачити на прикладі співпраці фахівців медичних закладів та науковців Тернопільського медичного університету. Такі технології чудово пра-

лого столу», зокрема, йшлося про проблеми підготовки кваліфікованих кадрів, а також про аспекти діяльності інституції сімейного лікаря, мовили й про роботу приймальних комісій вищих навчальних закладів країни. Учасники засідання висловили конкретні пропозиції щодо їх вирішення.

**Лариса ЛУКАЦУК,
Павло БАЛЮХ (фото)**

ВСТУПНА ПОРА: СПЕКА ХВИЛЮВАНЬ

Як і попередніми роками, ТДМУ імені І.Я. Горбачевського – серед лідерів за кількістю поданих заяв від абітурієнтів серед ВНЗ області. І хоч документи для вступу можна подавати протягом усього місяця – до 31 липня, наплив охочих стати студентами нашого університету спостерігався вже на старті.

– За перші три дні прийняли понад 700 заяв, – розповів відповідальний секретар приймальної комісії ТДМУ Віктор Твердохліб. – Традиційно дуже популярні медичний, стоматологічний, фармацевтичний факультети.

Для абітурієнтів створили максимально сприятливі умови. При вході в морфологічний корпус, де працює приймальна комісія, впадають у вічі інформаційні стенди з оголошенням про графік роботи приймальної комісії, переліком документів, які необхідно подати абітурієнтам, відомостями про

Віктор ТВЕРДОХЛІБ, відповідальний секретар приймальної комісії ТДМУ

конкурс на цільові місця серед сільської молоді, про кількість бюджетних місць і поданих заяв... Все прозоро й зрозуміло.

Дбайливі батьки та інші родичі з «групи підтримки» чекали дітей,

сидячи на лавочках на подвір'ї морфологічного корпусу в затінку дерев. Оксана з мамою прийшла заздалегідь і документи дівчина подала однією з перших. Розповідає, що впоралася за 20 хвилин і залишилася задоволеною. – Гадала, що довго в черзі доведеться стояти, а виявилось – ні. Головне – бути організованим і не хвилюватися.

Аня приїхала з Мукачівського району на Закарпатті.

– Документи подавати на медичний факультет. Хочу стати лікарем.

Сергій з Микулинців на Тернопільщині теж обрав лікувальну справу. А Оксану з Турківського району на Львівщині цікавить фармація. Олег з Волині своє майбутнє пов'язує із стоматологією.

Чимало абітурієнтів, заздалегідь ознайомившись з пропо-

нованими напрямками підготовки фахівців, обирають дві або й три спеціальності. У них процедура подання документів займає більше часу. Але члени приймальної комісії знають свою справу й працюють оперативніше, тож тривалий час в очікуванні своєї черги ніхто не стоїть.

– Немає проблем. Комісія щодня працює, як кажуть, до останнього абітурієнта, – підтверджує відповідальний секретар Віктор

Твердохліб. – Цьогорічні вступники мають право подати документи не більше, ніж до п'яти ВНЗ і в кожному – максимум на три спеціальності. Це можна зробити й через Інтернет завдяки запровадженій електронній системі подачі заяв – єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО). Абітурієнти ТДМУ активно нею користуються.

Оксана БУСЬКА

БОГДАНА ПЕРЕВІЗНИК: «МРІЮ СТАТИ СТУДЕНТКОЮ ТДМУ»

Доброго дня, пане ректоре! Доброго дня, шановний Леоніде Якимовичу!

До Вас звертається директор Шумської ЗОШ І-ІІІ ступенів №1 Катерина Володимирівна Липка. Можливо, моє прохання буде дещо чужеродним, але я за те, щоб талановитим дітям завжди були відчинені двері престижних закладів. Теперішня абітурієнтка медуніверситету Богдана Перевізник навчалася в першій школі до 4 класу, надалі продовжувала навчання в школі №2 з поглибленим вивченням англійської мови, один рік навчалася за кордоном. Про дівчину її однокласники відгукуються, як про справжню медалістку (вона нагороджена золотою медаллю) і таку, яка успішно склала ЗНО.

Коли відгуки про Богдану я взяла для музею історії школи і все уважно перечитала, то дуже пройнялася її долею. Придивіться до цієї абітурієнтки, будь ласка, і Ви не пошкодуєте. Звичайно, вона втратила значний шанс навчатися за кордоном, але хай не втратить у рідній країні.

З повагою Катерина Володимирівна ЛИПКА.

Директору Шумської ЗОШ І-ІІІ ст. №1 Липці К.В.

Шановна Катерино Володимирівно!

Щиро дякую Вам за листа, якого я із задоволенням прочитав. Будемо раді, якщо Ваша учениця стане нашою студенткою, оскільки Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського зацікавлений у тому, щоб у ньому навчалася обдарована молодь нової української генерації. Ми завжди підтримували, підтримуємо і будемо підтримувати талановитих дітей.

Щиро бажаю п. Богдані Перевізник успішно витримати вступні випробування та стати студенткою нашого університету.

З повагою ректор, член-кор.НАМН України, проф. Л.Я. КОВАЛЬЧУК.

Богдані Перевізник – сімнадцять. Цього року вона із золотою медаллю закінчила Шумську ЗОШ №2 і подала документи до приймальної комісії ТДМУ імені І.Я. Горбачевського, розповідає абітурієнтка, зайняла не більше години.

– Мені дуже сподобалося, як організовано в ТДМУ вступну компанію, – каже Богдана. – Попри велику кількість абітурієнтів, немає ні виснажливих черг, ні тисняви, ні метушні. Це вже четвертий ВНЗ, куди

я подала документи, тож є з чим порівняти.

– А де ще ви побували як абітурієнт?

– Крім ТДМУ, подала ще документи до Національного медичного університету ім. Богомольця (на лікувальну справу і медико-профілактичну), Києво-Могилянської академії (біологія) та Національного університету ім. Т.Г. Шевченка (психологія і біологія). До перших двох ВНЗ носила заяву особисто, до Національного університету ім. Т.Г. Шевченка

надіслала її через Інтернет, скориставшись єдиною електронною базою з питань освіти. Щоправда, зробити це з першого разу не вдалося, бо система «зависла». Але найважче було пробитися до дверей із заповітним написом «Приймальна комісія» в Національному медичному університеті ім. О. Богомольця. Приїхала я до столиці вранці, але здати

документи вдалося лише наступного дня. В «Могилянці» черги були менші, але однаково треба було чекати. Із задоволенням констатуємо, що в ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського процедуру прийняття документів організовано найкраще. І це ще більше заохочує стати студенткою саме цього університету. Подала документи одразу на два факультети – медичний і стоматологічний.

– Чим приваблює Вас медицина?

– У мене мама – лікар. 1992 року вона закінчила медичний факультет ТДМУ. Працює анестезіологом

в Шумській районній лікарні. Хоча в дитинстві мені чомусь хотілося стати юристом або закінчити інститут міжнародних відносин. Нині згадую про це з посмішкою. Життя змінює нас, коригує наші плани та прагнення. Особливо насичений враженнями був для мене рік, прожитий в США. Можливість навчатися в американській школі мені надала «Програма обміну майбутніх лідерів» (FLEX). Дев'ятикласницею я взяла в ній участь. Відбіркова компанія відбулася в обласному центрі і складалася з трьох турів. Перший – письмовий тест. Учасники, які пройшли в другий тур, писали невеликі есе на задану тему. Матеріали другого туру відправляли до Вашингтона, де їх оцінювала незалежна комісія. У рамках третього етапу з кожним учасником проводили індивідуальну співбесіду англійською та рідною мовою, була також групова співбесіда (5-8 учасників).

Участь у програмі взяли 12 тисяч учнів з усіх областей України. Фіналістами стали 262 школярів. Я – серед них.

– Отож до 10 класу Ви пішли вже в американській школі?

– Так, я навчалася, в місті Огаста (штат Джорджія), отримувала стипендію – 125 доларів на місяць. Проживала в американській родині. Місіс Боні Робертсон працювала медсестрою, а її чоловік займався ландшафтним бізнесом. Подружжя виховує четверо дітей. Ставлення до мене і в сім'ї, і в школі було дуже приязне. Тож сподіваюся залишитися найкращі. Навчалася, а також виконувала волонтерську роботу – працювала асистентом вчителя в недільній школі для маленьких дітей. Волонтерство в США вітають і підтримують. Займатися ним почесно. Я віддала громадській роботі понад сто годин і отримала подяку за волонтерську службу від Департаменту США та президента США Барака Обами.

– Що Вас вразило, здивувало в США?

– Мені сподобалося, що в американській школі багато гуртків і діти займаються різними видами спорту. Сім'я, в якій я проживала, любила

бейсбол і ми разом їздили в Атланту (столицю штату Джорджія) на матчі відомих команд. Атланта – надзвичайно красиве місто, я в нього захопилася. Побувала також у Вашингтоні, в горах Північної Кароліни і у маленьких містечках, познайомилися з побутом пересічних американців.

– У спілкуванні з жодних проблем не виникало?

– Рідна школа дала мені гарне знання англійської, але в США англійська мова має свої особливості. Одна з них – використання сленгу. Засвоїти його було непросто, але з допомогою родини, в якій проживала, нових друзів я швидко прогресувала. В школі в Огасті вивчала також іспанську. Раніше часто була в Польщі, тож знаю польську мову. І трохи німецьку. Загалом у мене ніколи не було складностей з вивченням іноземних мов.

– Яка система оцінки знань в американській школі?

– За семестр з кожної дисципліни треба набрати не менше 70 балів зі ста. Тоді переходить на наступний рівень. Якщо маєш, приміром, 69 балів, то повторно вивчаєш той самий курс у літній школі або вже наступного року. Тож учні стараються вчитися так, щоб не бути «другорічником». Але особливо навчанням не цікавляться. Відсиділи урок – і все. Прохання до вчителя «поясніть, будь ласка, детальніше, бо я хочу знати більше» тут – рідкість. Хоча учитель ніколи не відмовить, навпаки, буде дуже радий, що учень прагне знань й охоче відповість на всі запитання.

– Чи розповідали ви в США про Україну?

– Так, багато. І навіть готувала страви української кухні. Особливо сподобався борщ. Місіс Робертсон записала рецепт і попросила мене навчити її наш борщ варити.

Загалом враження від навчання у США залишилися чудові. Повернувшись додому, я закінчила одинадцятий клас і нині прагну здобути якісну вищу медичну освіту. Моя мрія – стати студенткою ТДМУ.

– Успіху вам, Богдано!

Оксана БУСЬКА

ЖИТТЯ ЯК НАУКОВИЙ ПОШУК

30 липня виповнилося 65 років завідувачу кафедри гістології та ембріології, директору навчально-наукового інституту морфології ТДМУ, доктору біологічних наук, професору Костянтину Степановичу ВОЛКОВУ.

Вельмишановний Костянтин Степановичу!

Сердечно вітаємо Вас з 65-літтям!

Народився Костянтин Степанович у мальовничому місті Золочеві на Львівщині у сім'ї військового в скрутний повоєнний час. Вже змалечку він звик до дисципліни й порядку, що неабияк допомогло йому в майбутньому. Батьки Марія Михайлівна і Степан Михайлович виховували сина в любові й суворості, навчали людяності й наполегливості, життєвих премудростей, прищепили любов до знань, до науки, навчили чітко визначати мету та наполегливо йти до неї.

Шкільні роки були складними й цікавими. Батька часто переводили з міста в місто, тому Костянтин змінив чимало шкіл. Незважаючи на це, скрізь навчався успішно, тому й закінчив середню школу в закарпатському містечку Хуст із золотою медаллю.

Для дружної родини Волкових було й залишається гасло «Один за всіх і всі за одного». Всі члени сім'ї одноставно підтримали бажання юного Костянтина навчатися в Ужгородському університеті. Але ж і фах він обрав неабиякий! Новою і перспективною на той час була наука електроніка, саме тому на факультет фізики успішно вступив Костянтин 1965 року, щоб здобути спеціальність «радіофізика та квантова електроніка». Молодеча енергія нуртувала в ньому, студент Волков не лише добре навчався, але й влітку працював у студентських загонах, був активним спортсменом. Виступав за збірну ВНЗ з легкої атлетики, був навіть чемпіоном навчального закладу зі стрибків у довжину. За що б він не брався, все виконував сумлінно, якісно і вчасно. Поставлена мета була досягнута.

Закінчивши університет, молодий спеціаліст Волков два роки за скеруванням працював на заводі «Генератор» у Києві. 1972 року він приїхав до Тернополя, де тоді мешкали його батьки, і

у стінах університету Ви успішно пройшли 40-річний непростий трудовий шлях від інженера з ремонту медичної техніки до доктора біологічних наук, професора, завідувача кафедри гістології та ембріології, директора Навчально-наукового інституту морфології, академіка Міжнародної академії інтегративної антропології та Української академії національного прогресу, члена

прийшов на роботу в Тернопільський державний медичний інститут. Спершу працював інженером з ремонту медичної техніки та погодинно викладав фізику майбутнім медикам на однойменній кафедрі.

1972 року в житті К.С. Волкова відбулася зустріч, яка насправді стала доленосною. Тоді він радо прийняв пропозицію доц. С.А. Сморгача про створення першої в Тернополі лабораторії електронної мікроскопії та роботи в ній інженером. Ось де в нагоді стали освіта, живий інтерес до всього нового, незвіданого, наполегливість і цілеспрямованість.

Як дивна легенда сприймається історія заснування й запуску цієї лабораторії. Скільки було недоспано ночей над читанням спеціальної літератури, скільки було поїздок до Києва за досвідом і порадами, скільки просиджено біля самого мікроскопа, якою нелегкою й скрупульозною виявилася підготовка препаратів для дослідження! Але ж яким тріумфом заповзяття й наполегливості став день, коли мікроскоп запрацював і видав першу наукову продукцію! Це тепер, по суті, кожна дисертаційна робота науковців університету містить фрагмент з результатами сучасних ультрамікроскопічних досліджень, а в далекі сімдесяті роки це було неабияким досягненням. І ця мета стала реальністю.

Працюючи в лабораторії електронної мікроскопії та допомагаючи численним науковцям проводити тонкі ультрамікроскопічні дослідження, К.С. Волков і сам настільки захопився невидимим для ока світом, що згодом зрозумів, що його технічної освіти недостатньо, тому 1981 року здобув ще одну спеціальність — «біологія», закінчивши задля цього Тернопільський педагогічний

інститут. Тепер внутрішня структура макроорганізмів, а особливо структура клітин і тканин стали йому більш зрозумілими й дослідницька робота заповнила його ще більше. В лабораторії тоді вже активно вивчали особливості процесів регенерації в тканинах та органах за умов опікової травми. Під керівництвом доцента, а згодом професора С.А. Сморгача, першим і найвідданішим учнем був «молодий

двох спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій. Колектив університету глибоко поважає і щиро шанує Вас як відомого в Україні та за її межами вченого-морфолога, досвідченого педагога і вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

біолог» К.С. Волков, почав глибоко вивчати найскладніший орган — головний мозок. Отримані результати згодом стали матеріалом для кандидатської дисертації «Вплив галаскорбіна і некоторых антиоксидантов на степень морфологических изменений в коре головного мозга при экспериментальных ожогах» (1983 рік), а її автор — асистентом, потім старшим викладачем і доцентом кафедри гістології. 1996 року Костянтин Степанович Волков успішно захистив докторську дисертацію на тему «Морфологічні зміни гіпоталамо-нейрогіпофізарної секреторної системи при опіковій травмі і після застосування антиоксидантів та ентеросорбентів». 1997 р. йому

було присвоєне вчене звання професора і цього ж року він став академіком Міжнародної академії інтегративної антропології, а також Української академії національного прогресу. З 1995 року й донині професор Костянтин Степанович Волков є незмінним завідувачем кафедри гістології та лабораторії електронної мікроскопії. Тернопільська школа гістологів, яку заснував його вчитель, професор С.А. Сморгач, стала справою наукової честі К.С. Волкова і поповнилася роботами його 11 учнів, які успішно захистили кандидатські дисертації. Воістину важко підрахувати, скільки дисертаціям найрізноманітніших спеціальностей була надана допомога при виконанні ультрамікроскопічних досліджень. Нині в здобутку професора Волкова є сотні наукових праць, серед них: 1 підручник, 3 атласи-посібники ультраструктурних досліджень, посібник з ембріології. Його роботи відомі не лише в Україні, а й в Росії, Польщі, Німеччині, Ізраїлі. Цілеспрямованість і наполегливість, бажання вивчати незвідане, відкривати сокровенні тайни природи, зрештою, зробили професора Волкова Костянтина Степановича вченим з великої літери, знаним і шанованим спеціалістом не лише в галузі електронної мікроскопії, а й сучасної морфології загалом. Працелюбність та наполегливість вченого 1981 р. були відзначені медаллю «За трудову доблесть», а визнанням високого професіоналізму та заслуг професора Волкова К.С. перед наукою є обрання його членом спеціалізованих вчених рад Вінницького національного та Тернопільського державного медичних університетів. Він є членом редакційних колегій журналів «Вісник морфології», «Науковий вісник Ужгородського університету», «Вісник наукових

дисертацій», «Здобутки експериментальної та клінічної медицини».

2005-2006 р.р. проф. К.С. Волков був проректором з наукової роботи Тернопільського державного медичного університету.

З 2006 року він очолює науково-навчальний інститут морфології, підрозділом якого є його рідні кафедра й виплекана ним лабораторія електронної мікроскопії, якій цьогоріч виповнюється 40 років. Впродовж всього періоду її існування К.С. Волков був і залишається активним, висококваліфікованим дослідником, досвідченим науковцем, доброзичливим вчителем, щирим колегою. Він досягнув своєї мети стати професіоналом у вивченні ультраструктури живих організмів, але щоразу знаходить нові незвідані аспекти їх дослідження.

При всіх своїх званнях і заслугах Костянтин Степанович є простим і доступним у спілкуванні з колегами, вимогливим, але чуйним керівником, при постійній зайнятості знаходить час для душевної бесіди, за що його шанують колеги, щиро люблять і захоплюються його учні, поважають і цінують співробітники кафедри.

Сам іменинник стверджує, що ювілей — не свято, а нагода підбити підсумки досягнень і зважити, що ще не зроблено. Адже життя, як науковий пошук: чим більше інформації отримуєш, тим більше незвіданого відкриваєш.

У теплі літні дні колектив кафедри гістології шле свої найкращі вітання ювіляру і щиро зичить довгих і плідних літ роботи, міцного здоров'я, щоб все нові й нові завдання ставило швидкоплинне життя, а отримані здобутки несли користь людям і задоволення їх виконавцю.

Колектив кафедри гістології та ембріології

вання новими поколіннями студентів, молодих науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Костянтин Степановичу, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових здобутків у Вашій благородній діяльності, душевного спокою, добробуту, людського тепла, родинного благополуччя і затишки, довгих років радісного, щасливого життя.

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

досліджень», «Здобутки експериментальної та клінічної медицини».

2005-2006 р.р. проф. К.С. Волков був проректором з наукової роботи Тернопільського державного медичного університету.

З 2006 року він очолює науково-навчальний інститут морфології, підрозділом якого є його рідні кафедра й виплекана ним лабораторія електронної мікроскопії, якій цьогоріч виповнюється 40 років. Впродовж всього періоду її існування К.С. Волков був і залишається активним, висококваліфікованим дослідником, досвідченим науковцем, доброзичливим вчителем, щирим колегою. Він досягнув своєї мети стати професіоналом у вивченні ультраструктури живих організмів, але щоразу знаходить нові незвідані аспекти їх дослідження.

При всіх своїх званнях і заслугах Костянтин Степанович є простим і доступним у спілкуванні з колегами, вимогливим, але чуйним керівником, при постійній зайнятості знаходить час для душевної бесіди, за що його шанують колеги, щиро люблять і захоплюються його учні, поважають і цінують співробітники кафедри.

Сам іменинник стверджує, що ювілей — не свято, а нагода підбити підсумки досягнень і зважити, що ще не зроблено. Адже життя, як науковий пошук: чим більше інформації отримуєш, тим більше незвіданого відкриваєш.

У теплі літні дні колектив кафедри гістології шле свої найкращі вітання ювіляру і щиро зичить довгих і плідних літ роботи, міцного здоров'я, щоб все нові й нові завдання ставило швидкоплинне життя, а отримані здобутки несли користь людям і задоволення їх виконавцю.

Колектив кафедри гістології та ембріології

«ЩИРО ШАНУЄМО ВАС ЯК ВІДОМОГО В УКРАЇНІ ТА ЗА ЇЇ МЕЖАМИ ВЧЕНОГО-МОРФОЛОГА, ДОСВІДЧЕНОГО ПЕДАГОГА»

2 серпня виповнюється 55 років завідувачу кафедри анатомії людини ТДМУ, доктору медичних наук, професору Іллі Євгеновичу ГЕРАСИМОВУ

Вельмишановний Ілле Євгеновичу!

Сердечно вітаємо Вас з 55-літтям!

У стінах університету Ви здобули медичну освіту, після п'яти років практичної лікарської роботи успішно пройшли 27-річний трудовий шлях від асистента, доцента кафедри опера-

тивної хірургії з топографічною анатомією до доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри анатомії людини, члена-кореспондента Міжнародної академії інтегративної антропології, члена двох спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій.

Колектив університету глибоко поважає і щиро шанує Вас як відомого в Україні та за її межами вченого-морфолога, досвідченого педагога й вихователя студентської молоді за бага-

торічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Всім пам'ятна Ваша діяльність як вченого секретаря вченої ради, директора навчально-наукового інституту морфології, а також активна громадська діяльність, зокрема, як члена президії Тернопільського обласного осередку Конгресу української інтелігенції.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до

людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Ілле Євгеновичу, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових здобутків у Вашій благородній діяльності, душевного спокою, добробуту, людського тепла, родинного благополуччя і затишки, довгих років радісного, щасливого життя.

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

РОМАН ЛЯХОВИЧ: «СИЛА ЛІКАРЯ – У САМОПОЖЕРТВІ ТА ДОБРОТІ»

– У кожного, як відомо, своя дорога у медицину – хтось продовжує лікарську династію, а комусь, здавалося б, цілком випадково доля простеляє цей шлях. Романе Мар'яновичу, а у Вас як було?

– У кількох моїх друзів батьки працювали лікарями. Хлопчаками ми бігали до них у лікарню. Хірург Заліщицької райлікарні Ярослав Васильович Кутасевич був батьком мого однокласника, от ми й приходили до нього на роботу. Як не дивно, батько дозволяв нам спостерігати за роботою медиків, яка мене просто заворожувала, пригадую, як він накладав шви хлопчачу зі рваною раною на руці. У дитинстві та й у дорослому віці багато людей бояться крові, а мені хоч би що. Я із захопленням та повагою, дивився на людей цієї професії. Напевно, тоді й відчув, що моє покликання – медицина. Школу закінчив з цілком пдними оцінками, й 1974 року подав документи на лікувальний факультет Тернопільського медінституту. Фізика склав на п'ятірку, а з двох інших дисциплін отримав четвірки, для конкурсного відбору цих балів було достатньо.

– Викладачі у Вас цікаві були?

– Дуже добрі викладачі, вчителі з великим ім'ям у медичній науці. Зараз з висоти власного досвіду оцінюю, як мені поталанило. Викладацький склад був дуже потужний. Приміром, професор Маркова, на лекціях якої я просто ловив кожне слово. Мій улюблений викладач, а нині вже колега професор Юрій Іванович Бондаренко, людина з надзвичайним відчуттям такту, інтелігентності, кожна його лекція – то подія. Коли, зустрічаюся нині в університеті, навіть не здається, що тридцять років промайнуло. Все було ніби вчора. На кафедрі медичної хімії працює доцент Наталія Павлівна Саюк. Вона була куратором нашої групи, скромна людина, але педагог з великої літери, нещодавно подарувала мені на згадку чорно-білу світліну зі студентського життя, знаєте, яка це цінність для мене, бо віддзеркалює найкращі роки нашої студентської юності.

– Зі своїми однокурсниками підтримуєте стосунки?

– У нашому університеті працюють мої однокурсники – всім відомий професор Ілля Герасимюк, до слова, він консультував і давав поради, коли я готувався до захисту кандидатської. Нещодавно зустрів його, а він каже, що й про докторську час уже подумати, аби підтримати традицію випускників 1980 року. Професори Ольга Федорців, Ігор Жулкевич – це також мої однокурсники, відомий у медичних колах головний лікар обласного онкодиспансеру Шагін Бабанли. Ми любили свій інститут, приємно, що нині він один з найрейтинговіших медуніверситетів України, тому пишаюся, що є випускником такого престижного закладу.

Йому часто доводилося брати відповідальність за найбільшу цінність – людське життя, свідомо віддане пацієнтами у руки лікаря. Він знаходився завжди поруч, коли життя хворого «трималося на волоссині» і робив усе можливе й неможливе, аби витягнути людину з того світу. Ангел-охоронець? Ні. Звичайний лікар-анестезіолог. Але гідний представник найекстремальнішої лікарської спеціальності, завідувач курсу медичного рятівництва та швидкої медичної допомоги ТДМУ – Роман Ляхович. Майже половину зі своїх 55-ти він віддав на порятунок чужого життя. Завдяки його знанням і майстерності, тисячі людей, що стояли на краю безодні, повернулися до життя. Кілька років Роман Мар'янович працював на кафедрі хірургії, що на базі університетської лікарні.

– Який Ви тоді обрали собі фах?

– На той час в інститутах не було поняття спеціалізації. Ми отримували скерування в інтернатуру і вже згодом кожен визначав, ким стане. Закінчив інтернатуру на базі Волинської обласної лікарні за спеціалізацією «терапія», згодом був призначений у Новосілівську дільничну лікарню, що у Заліщицькому районі, відразу на посаду головного лікаря. Чесно кажучи, не сподівався, що у такому статусі доведеться розпочинати медичну кар'єру, але доля послала мені чудового наставника. Ігор Антонович Плеш був фахівцем високого класу і все, що вмів, передавав і мені. Нині він зана людина, професор, працює в Чернівцях. Ось так розпочиналися мої університети, і тоді, і зараз вважаю, що вчинив правильно, віддавши перевагу праці у глибинці, де кожний твій рух, мов на долоні, це непростий шлях, але виправданий. Адже коли ти єдиний лікар у селі, маєш бути майстром на всі руки – і першу невідкладну допомогу надати, і пологи прийняти, і рану зашити, саме тоді й вирішується запитання: а чи не помилився у виборі фаху. З часом, коли є вже перші результати, приходять й любов до медицини. Це була велика школа життя, яку я б порадив пройти усім без винятку молодим медикам, аби утвердитися в професії. Вже стільки років минуло, а випадки з моєї сільської медичної практики не стираються з пам'яті. Пригадую хвору дворічну дівчинку, яку довелося рятувати від важкої пневмонії, ускладненої дихальною недостатністю. Зазвичай таких хворих лікують в умовах районного стаціонару, але коли сніг, дороги замело, рахунок іде на хвилини. Теоретично знав, як діяти в таких випадках, але практики не було. Зателефонував до районної лікарні, звідти повідомили, що тактику лікування обрав правильно. Уявляєте, мою радість, коли кризовий стан у дівчинки минув і вона почала поволі одужувати. Для мене це була перша перемога й усвідомлення того, що здобути знання допомогли повернути здоров'я. Проїшов я там школу дуже суворо, але зізнаюся: це були одні з кращих років.

Відтак настав новий етап у моєму професійному житті. За сімейними обставинами переїхав до Тернополя. Першим місцем праці була посада лікаря футбольного клубу «Нива». А з 1985 року розпочалася нова сторінка медичної біографії – медицина невідкладних станів. Приводом до такого рішення послужив випадок, який стався ще під час роботи у Новосілівській лікарні. Хлопчина,

який отримав ураження електричним струмом, перебував у стані клінічної смерті, і ми 40 хвилин намагалися повернути його до життя, декілька разів все-таки вдалося відновити серцеву діяльність, але хлопчина помер. Пережив я цю смерть особливо, адже це був син мого знайомого. Що я міг сказати батькові, який так страждав, втрапивши сина? Напевно, тоді й визріло рішення опанувати реаніматологію. І коли 1985 року почув, що з'явилася вакансія анестезіолога-реаніматолога у ВАІТІ лікарні швидкої допомоги, не роздумуючи прийшов на нове місце праці. Згодом, уже здобувши певний досвід, 1996 року мене призначають завідувачем цього відділення.

– Але на новому місці керівника Ви затрималися не дуже довго...

– Знаєте, за характером я максималіст, те, чого вже досягнув, залишається позаду. Кожного разу хочеться долати якусь нову вершину, бо ж науковцями доведено, що вдосконаленню особистості немає меж. П'ять років, проведених у Лівії, вважаю найбільш продуктивними, це особлива школа на

живання у професії. Запропонував цю ідею мій давній друг, який три роки працював анестезіологом у Лівії та повернувся на батьківщину. Нічого ж особливого, гадав, мову англійську знаю, у професії також не новачок, чому б не спробувати. Чудово склав конкурсні тести на знання англійської і вже у серпні 2000 року – я лікар-анестезіолог центру пластичної хірургії та опікової травми в столиці Лівії. Але адаптуватися в країні, де пацієнти розмовляють рідною арабською мовою, зовсім інша ментальність, віросповідання, та й температура повітря сягає +45 не так просто. Найбільшою проблемою було освоєння медичної апаратури, що суттєво відрізнялася від тієї, яка була тоді у наших медзакладах. Це потужні апарати відомої німецької фірми «Dregger». Загалом понад 3 місяці знадобилося, аби освоїти новітню апаратуру та ті медичні технології, за якими працюють лівійські медики, хоча команда у шпиталі була інтернаціональна – фахівці з Польщі, Росії, Болгарії, Німеччини, Єгипту, України. Це був дуже корисний досвід. Але дуже сумував за родиною, яка залишилася в Україні, рідна земля часто з'являлася мені у снах. Хоча бажання попрацювати ще було.

– Але від того, що Ви повернулися додому, нічого не втрапили, навпаки, виграли, підкоривши ще одну вершину – увійшли до лав науковців, стали кандидатом медичних наук, очолили курс медичного рятівництва та швидкої медичної допомоги ТДМУ.

– Якби мені тоді у Лівії хтось сказав, що через десять років буду спілкуватися в медичному університеті зі студентами арабською – подумав би, що це невдалий жарт. А нині це цілковита реальність. Не уявляєте, які вони щасливі, коли чують рідну мову. Підсумовуючи цей великий етап свого життя, мені приємно, що випробував себе у різних царинах практичної медицини, у науковому пошуку, на викладацькій роботі. Велике задоволення отримую від спілкування зі студентами, це чудова можливість передати все найкраще зі свого 25-літнього досвіду лікаря-практика майбутнім медикам. Матеріали з підручника підтверджую прикладами з власної практики, а кожне ситуаційне завдання вибудоване на життєвих випадках. Студентам така форма роботи подобається. Вважаю, що досягнув певних успіхів, але без власної працездатності важко домогтися результатів. А ще на моєму шляху було багато небайдужих людей, які не просто допомагали, а змусили повірити у власні сили. Однією з таких непересічних особистостей є ректор нашого університету, професор Леонід Якимович Ковальчук, який допоміг зреалізуватися у новому для мене вимірі – науковця. Така підтримка є для мене цінною і я надзвичайно дорожу цими стосунками.

– Що приносить Вам найбільше радості у житті?

– Відчуття, що недаремно живеш на цьому світі, робиш якусь користь для людей і вони відповідають взаємністю. Жити за Божими законами – найвище благо, це я по-справжньому відчув, коли нещодавно потрапив з важкою патологією у столичну клініку. Через три тижні після операції, хоч і повільно, опираючись на милиці, але роблю власні кроки, складаючи щирю подяку тим людям, які підтримали, не залишили на самоті з бідою. Це – ректор нашого університету, професор Леонід Якимович Ковальчук, завідувач, професор Арсен Гудима та весь колектив моєї рідної кафедри екстреної медичної допомоги і медицини катастроф з курсом військової підготовки, працівники ТДМУ, колеги обласної асоціації анестезіологів, друзі та навіть не зовсім знайомі мені люди. Поруч у нелегку годину були мої рідні – дружина Наталія, донечки Юлія та Тетяна. Сил та впевненості додавала й мамина молитва.

Моя хвороба стала для мене великим випробуванням і водночас великим відкриттям – навіть не здогадувався, скільки у мене є друзів, які своїми шляхетними вчинками вкотре довели, що справжні людські взаємини – то найбільше багатство. Здатність творити добро – велика цінність, бо чим більше добра віддає душа, тим затишніше їй у цьому світі. Для мене це не порожні слова.

16 липня Роман Ляхович відзначив 55-й день народження. Колектив редакції щиро вітає ювіляра, зичить міцного здоров'я, гарного настрою, здійснення задумів та мрій. Мирного неба, приємних випадковостей Вам, Романе Мар'яновичу, на життєвій дорозі. Щоб Господня ласка зігрівала та дарувала щастя й благодать у душі. Нехай любов Всевишнього з ясних високостей в оселю Вашу зіjde світлим гостем!

Лариса ЛУКАЦУК

Щиро вітаємо Романа Мар'яновича Ляховича – кандидата медичних наук, асистента кафедри екстреної медичної допомоги і медицини катастроф з курсом військової підготовки з 55-річним ювілеєм!

Роман Мар'янович пройшов шлях від ординатора до завідувача відділення анестезіології та реанімації, демонстрував свої вміння за кордоном, а з 2008 року – асистент нашої кафедри. Він щиро і доброзичлива людина, хороший викладач, цілеспрямований науковець. Завдяки його творчому підходу до організації навчання наш університет – єдиний в Україні, де викладають екстрену і невідкладну медичну допомогу на додипломному рівні, а кафедра стала опорною серед інших вищих навчальних закладів. Крім цього, наш університет отримав дозвіл на проведення інтернатури з медицини невідкладних станів.

Роман Мар'янович зараз у розквіті своїх творчих сил і можливостей. Нехай не підводить його здоров'я, нехай ясніє думка, нехай гладким буде його шлях до досягнення поставлених цілей, у любові рідних, повазі студентів і гордості друзів!

Колектив кафедри

ОФІЦІЙНО

Ректорів Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Л.Я. Ковальчуку

Шановний Леоніде Якимовичу! Головне управління охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації за результатами медичного забезпечення під час проведення футбольних матчів фінальної частини Чемпіонату Європи 2012 року у місті Львові звертається з таким.

Доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри екстреної медичної допомоги і медицини катастроф з курсом військової підготовки Тернопільського державного медичного університету А.А. Гудима зробив значний внесок як консультант і практичний лікар при облаштуванні мобільного госпіталю та сортувального майданчика біля стадіону «Арена-Львів».

Головне управління охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації звертається до Вас з висловлюванням глибокої вдячності за колеґальну підтримку, яку ми отримали під час проведення цього величного спортивного заходу. Сподіваємося на подальшу плідну співпрацю.

З повагою
в.о. начальника головного управління О.М. СЕРЕДА

З РОСИ Й ВОДИ

З ЮВІЛЕЙНИМ ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

7 серпня відзначає ювілейний день народження ветеран університету Софія Володимирівна КРОХМАЛЮК.
Вельмишановна Софіє Володимирівно!

Ректорат і весь колектив університету сердечно вітають Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви успішно пройшли 24-літній трудовий шлях старшого лаборанта кафедри педіатрії факультету післядипломної освіти, виконували одну з найважливіших ділянок роботи — лабораторне та організаційне забезпечення навчального і наукового процесу.

Ми глибоко поважаємо і щиро шануємо Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оці-

нки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам, вельмишановна Софіє Володимирівно, доброго здоров'я, душевного спокою, людського тепла, добробуту, благополуччя і затишку, щасливого довголіття.

Ректорат ТДМУ імені І. Я. Горбачевського

ПРАКТИКА Й ДОЗВІЛЛЯ

ЛАСПІ – МІСТЕЧКО МРІЇ

«Ласпі, Ласпі, містечко моєї мрії», — співається в одній з пісень. І це справді так! Дитячий лікувально-оздоровчий центр «Ласпі» розташований в одному з найкрасивіших місць Південного берегу Криму — Ласпінській бухті, в рекреативному ялівцевому гаю та займає площу 24,5 га. Клімат субтропічний, середземноморського типу, який формується під впливом моря й гірського рельєфу. Зима в цій місцевості м'яка, літо дуже тепле, сухе, сонячне, вологість повітря становить 61%. Літня спека пом'якшується гірсько-долинними повітряними потоками і бризами. Морське повітря, аромат кримських трав і хвойних дерев, що багаті на фітонциди, роблять мікроклімат ласпінської бухти надзвичайно цілющим. Мальовнича тут і природа. Діти та дорослі з нетерпінням чекають

зустрічі з цим райським куточком на землі.

Відділ практики нашого ВНЗ на чолі з професором О.Е. Федорців, оголосив конкурс на проходження студентської практики в дитячому таборі «Ласпі». Бажаючих було багато, але часе журі, до складу якого, крім керівника відділу виробничої практики, входили декани факультетів, голова і члени студради, вибрало кращих із кращих.

Зустріли нас у Ласпі по-дружньому. Головний лікар табору, Лариса Миколаївна зразу ж познайомила нас з колективом, розподілила обов'язки та поставила завдання. Спочатку провели первинний огляд усіх дітей від 6 до 15 років та заповнили медичну документа-

цію. Потім переймалися профілактикою та наданням першої медичної допомоги на пляжі, спортивному майданчику, масових дійствах. Кожну хвилину було чим зайнятися: медичний супровід у походах в гори, на

екскурсії в Ялту, Севастополь і Воронцовський палац, морське прогулянки на катері. Нудгувати не було часу. Брало активну участь і в навчанні дітей. Наприклад, проводили квест для всіх дітей, і однією зі станцій був медичний пункт. Які ж розумні і хлопчачі та дівчатка! Вони відповідали на всі наші запитання і просили додаткові.

День медичного працівника припав на час нашого перебування в Ласпі. Яким було наше здивування, коли команду молодих медиків запросили на концерт на честь професійного свята та подарували вироби, зроблені руками самих дітей.

У «Ласпі» мали прекрасну медичну практику, отримали неocenний досвід надання меддопомоги дітям і просто гарно провели час відпочинку.

Ю. БОЙЧУК, І. ОПАЛЬКО, Є. ЄЛЕСЄВ, Р. КОШЕЛЄВ,
студенти 5-го курсу

Відповіді на сканворд, вміщений у № 13 (318)

1. Вітамін. 2. Канкан. 3. Ту. 4. Полуниця. 5. Анти. 6. Нюх. 7. Юта. 8. Тархун. 9. Апельсин. 10. Норка. 11. Риса. 12. ТТ. 13. «Ока». 14. НСЖУ. 15. Цистерна. 16. Атлас. 17. Ра. 18. Як. 19. Засмага. 20. Жура. 21. Україна. 22. Яр. 23. Стук. 24. Рай. 25. «Жок». 26. Акробат. 27. Авокадо. 28. Ле. 29. Ноша. 30. Їжа. 31. Маля. 32. Аве. 33. «Інтер». 34. НОК. 35. Акр. 36. Біб. 37. Го. 38. Акин. 39. Суниця. 40. Сі. 41. Бі. 42. Адрес. 43. Салат. 44. Обрус. 45. РБУ. 46. Чоловик. 47. Фікус. 48. На. 49. Тім'я. 50. Тил. 51. Піца. 52. М'ята. 53. Ял. 54. Ура. 55. Уж. 56. Сім'я. 57. Жінка. 58. Оз. 59. Актор. 60. Забіг. 61. Банан. 62. Іл. 63. Цибуля. 64. Софія. 65. Алоє. 66. Гол. 67. Унісон. 68. Іво. 69. Ода. 70. Диня. 71. Вид. 72. Она. 73. Син.

Відповіді у наступному числі газети

СКАНВОРД

1. Рєгон України	5.	2. Столовий прибор	3. Брат Кия	4. Баранчий горіх	6. Давньо-грецький філософ
7. Піджак	8. Частина змагань	9. Корм. част. судна	10. Наловлена риба	11. Морський орел	12. Схід
13.	14. Сорт яблука	15. Столиця Норвегії	16. Професіонал	17. Собака	18. Фус, гуца
19. Немовля	20. Укр. нац. герой	21. Виробляють бджоли	22. Урочистий званий вечір	23.	24. Колишній футболіст «Динамо»
25. Злусток крові	26. Хижий звір	27.	28. Знак Зодіаку	29. Англійське пиво	30. Акціонерне товариство
31. Обласний центр України	32. Вулкан на Сицилії	33. Бог сонця	34. Місце для стрільби	35. У бабусі і дідуся	36. Ушкоджена тканина тіла
37. Продукція низької якості	38. Шкіра дерева	39. Батько детектива	40. З нього пшону	41. Рай у пустелі	42. Бойовий клич
43. Велика група людей	44. Полон	45.	46. Заглибина, наповнена водою	47. Горичвіт	48. Літературний жанр
49. Невільник	50. Отруйна жаба	51. Нота	52. Укр. телеканал	53. Роман Ю.Мушкетера	54. Між сніданком і вечерєю
55. Звернення до Бога	56.	57. Утроба	58. Квітка, театр	59. Хоч... на голові теши	60. Напій
61. Пистолет	62. Надійна опора	63. Рід людський	64. Лілак	65. Фіра	66. Бовван, божок
67. Палац, застібка	68. Стоянка для суден	69. Передача м'яча	70. Сотка	71. Роговець	72. Вектор
73.	74. Літаюча тарілка	75. Німецький фізик			